

การอ้างอิงโดยใช้สรรพนามชี้เฉพาะและอุปสรรพนาม
ในงานเขียนเรื่อง “สิ่งสำคัญของชีวิต” ของนั้วกลม
Referencing with Demonstrative Pronouns and Metaphors
in Nio Klom’s “Important Aspects of Life”

จอมขวัญ สุทินนท์
Jomkwan Sudhinont

สาขาวิชาสังคม วัฒนธรรม และการพัฒนามนุษย์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จังหวัดสงขลา 90110
Department of Society, Culture, and Human Development, Faculty of Liberal Arts,
Prince of Songkla University, Songkhla 90110, Thailand
Corresponding author, E-mail: jomkwan.sud@psu.ac.th

Received: 9 November 2020, Revised: 17 May 2021, Accepted: 20 May 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์การอ้างอิงโดยใช้สรรพนามชี้เฉพาะ และอุปสรรพนาม โดยใช้วิธีวิจัยแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ จึงไม่ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ถ้อยคำจากงานเขียนเรื่อง “สิ่งสำคัญของชีวิต” 2 ชุดข้อมูล คือ การอ้างอิงโดยใช้สรรพนามชี้เฉพาะ และการใช้อุปสรรพนามโดยเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสุ่มแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น แบบเจาะจงกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ ตารางสำหรับรวบรวมและวิเคราะห์ผลการวิจัย ผลการวิจัยพบการใช้คำสรรพนามชี้เฉพาะสำหรับเชื่อมโยงความตามแนวคิดคำสรรพนามชี้เฉพาะ 2 ลักษณะ และพบการใช้คำสรรพนามชี้เฉพาะสำหรับเชื่อมโยงความลักษณะอื่นอีก 8 ลักษณะ ส่วนผลการวิจัยประเด็นอุปสรรพนาม พบอุปสรรพนามตามแนวคิดอุปสรรพนาม ที่ปรากฏคำกริยาเชื่อมโยงความระหว่างสิ่ง 2 สิ่ง 2 คำ ได้แก่ คำว่า เป็น และคำว่า คือ และพบอุปสรรพนามลักษณะอื่นอีก 3 ลักษณะ

คำสำคัญ : การอ้างอิง, สรรพนามชี้เฉพาะ, อุปสรรพนาม, สิ่งสำคัญของชีวิต, นั้วกลม

Abstract

The objective of this research is to analyze referencing with demonstrative pronouns and referencing with metaphors by using the qualitative research method. The samples are two types of utterances from the book "Important Aspects of Life" which are referencing with demonstrative pronouns and referencing with metaphors gathered using purposive sampling, a form of non-probability sampling. The data collection instrument was a table for data collection and analysis. The findings were the use of referencing with demonstrative

pronouns in two positions to link ideas and referencing with demonstrative pronouns in eight other positions. Regarding metaphors, it was found that two words of the verb to be which are "pen" and "khue" are used to link two ideas, and three other methods of using metaphors are also found.

Keywords: reference, demonstrative pronoun, metaphor, important aspects of life, NioKlom

1. บทนำ

การอ้างอิง (reference) หมายถึง การเชื่อมโยงความด้วยการใช้คำหรือวลีเพื่ออ้างถึงคำหรือวลีที่มาข้างหน้า ซึ่งเป็นคุณสมบัติประการหนึ่งของสัมพันธสารเพื่อให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพ (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2555) ตำราส่วนใหญ่มีกล่าวถึงการเชื่อมโยงความด้วยคำสันธาน (สมเกียรติ เขวงกิจฉนิช, 2547) ทั้งที่การใช้สรรพนามชี้เฉพาะในการอ้างอิงเพื่อการเชื่อมโยงความปรากฏให้เห็นในงานเขียนเสมอเนื่องจากคำสรรพนามชี้เฉพาะมีหน้าที่สำหรับใช้แทนคำนามเพื่อบอกระยะใกล้ไกลเช่น เห็นสี่แยกไฟแดงลิบ ๆ ข้างหน้าไหม เราจะต้องเลี้ยวตรงโน้นแหละ (โน้น เป็นสรรพนามชี้เฉพาะอ้างถึง สี่แยกไฟแดงไกลลิบ ๆ ข้างหน้า) (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2555)

นอกจากคำสรรพนามชี้เฉพาะสำหรับเชื่อมโยงความของสัมพันธสารมักปรากฏในงานเขียนแล้วอุปลักษณะเป็นภาพพจน์หนึ่งที่มีปรากฏในงานเขียนเช่นกัน ซึ่งมีหน้าที่ในการเปรียบสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่งโดยมีคำว่า เป็น หรือ คือ ระหว่างคำที่ใช้แทนสิ่งที่ประสงค์สื่อความหมาย 2 สิ่ง อันกินความหมายลึกซึ้งและกระชับกว่าอุปมาซึ่งเป็นการเปรียบอีกลักษณะหนึ่ง เนื่องจากอุปลักษณะแสดงความมั่นใจว่า 2 สิ่งที่น่ามาเปรียบกันนั้น มิได้เพียงคล้ายกันแต่เหมือนกันกระทั่งเป็นสิ่งเดียวกัน ทำให้เกิดความงามที่ก่อให้เกิดความสะเทือนอารมณ์ อันถือเป็นภาษาวรรณศิลป์ เนื่องจากผู้อ่านสร้างภาพในจินตนาการ รวมถึงอารมณ์และความรู้สึกคล้อยตามได้ เช่น ปัญญาคือดาบผู้ดีสกร (โชษิตา มณีใส, 2558; กาญจนา นาคสกุล, ทรงพรรณ มณีวรรณ, จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และชุมสาย สุวรรณชมภู, 2561)

นิวกลมเป็นนักเขียนผู้ประสบความสำเร็จจากการเขียนหนังสือสารคดีการท่องเที่ยว ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 (ศิริดา ทองกลัด และพัชรินทร์ อนันต์ศิริวัฒน์, 2559) และยังคงสร้างสรรค์ผลงานเขียนถ่ายทอดประสบการณ์อย่างต่อเนื่องกระทั่งปัจจุบัน “สิ่งสำคัญของชีวิต” เป็นผลงานเขียนประเภทเรื่องเล่าจากประสบการณ์ที่ได้จากการสัมภาษณ์ มานิต อุดมคุณธรรม ผู้ประสบความสำเร็จด้านการดำเนินชีวิตอย่างแท้จริง โดยแสดงทัศนะเกี่ยวกับสิ่งสำคัญของชีวิตอันนำไปสู่ความสำเร็จดังกล่าว (นิวกลม, 2562) ด้วยภาษาระดับกึ่งแบบแผน เพื่อมิให้การถ่ายทอดเป็นทางการและขาดชีวิตชีวา จึงมักปรากฏอุปลักษณะซึ่งเป็นกลวิธีทางภาษาประเภทภาพพจน์ตามลีลาการเขียนแบบพรรณนาโวหาร (โชษิตา มณีใส, 2558)

ด้วยความสำคัญของการอ้างอิงโดยใช้สรรพนามชี้เฉพาะ ด้วยความสามารถของนิวกลมและด้วยคุณสมบัติของงานเขียนประเภทเรื่องเล่าจากประสบการณ์ที่มีใช้อุปลักษณะเป็นกลวิธีทางภาษาอันส่งผลให้ผู้อ่านได้รับทั้งสาระและความบันเทิง ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาวิเคราะห์เรื่องการอ้างอิงโดยใช้สรรพนามชี้เฉพาะและอุปลักษณะในงานเขียนเรื่อง “สิ่งสำคัญของชีวิต” ของนิวกลม อันสะท้อนให้เห็นกลวิธีทางภาษาบางประการซึ่งเป็นลักษณะสำคัญของนักเขียนที่ประสบความสำเร็จในการสร้างสรรค์ผลงานเขียน

ประเภทเรื่องเล่าจากประสบการณ์ และเป็นแนวทางสำหรับผู้สนใจทั้งในด้านการศึกษาภาษา รวมถึงผู้ที่เป็นนักอ่าน และผู้ที่เป็นนักเขียนอีกด้วย

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาการอ้างอิงโดยการใช้สรรพนามชี้เฉพาะในงานเขียนเรื่อง “สิ่งสำคัญของชีวิต” ของนั้วกมล

2.2 เพื่อศึกษาอุปลักษณในงานเขียนเรื่อง “สิ่งสำคัญของชีวิต” ของนั้วกมล

3. แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยศึกษาวรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอ้างอิงโดยการใช้สรรพนามชี้เฉพาะและอุปลักษณในงานเขียนเรื่อง “สิ่งสำคัญของชีวิต” ของนั้วกมล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 วรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอ้างอิง

การอ้างอิง (reference) หมายถึง การเชื่อมโยงความด้วยการใช้คำหรือวลีเพื่ออ้างถึงคำหรือวลีที่มาข้างหน้า ซึ่งเป็นคุณสมบัติประการหนึ่งของสัมพันธสารเพื่อให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพ (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2555) สังเกตได้จากความสัมพันธ์ระหว่างการใช้ถ้อยคำภายในตัวบทและการใช้ถ้อยคำภายนอกตัวบทหรือส่วนอื่นที่ถูกต้อง ซึ่งต้องอาศัยบริบทหรือสถานการณ์ในการตีความ (ชนกพร อังศุวิริยะ, 2559)

การอ้างอิงที่ใช้สำหรับเชื่อมโยงความของสัมพันธสารภาษาไทยมี 8 ประเภท ได้แก่ การซ้ำนามวลีเดิม การใช้บุรุษสรรพนาม การใช้สรรพนามชี้เฉพาะ การใช้คำบอกกำหนดชี้เฉพาะ การใช้คำที่เกี่ยวกับจำนวน การใช้ตัวบ่งบอก การใช้คำแทนที่ และการใช้คำเปรียบเทียบมาน้อย (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2555)

3.2 วรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับคำสรรพนามชี้เฉพาะ

การใช้สรรพนามชี้เฉพาะในการอ้างอิงเพื่อการเชื่อมโยงความปรากฏให้เห็นในงานเขียนเสมอเนื่องจากคำสรรพนามชี้เฉพาะมีหน้าที่สำหรับใช้แทนคำนามเพื่อบอกระยะใกล้ไกล ซึ่งคำสรรพนามชี้เฉพาะสำหรับเชื่อมโยงความของสัมพันธสารภาษาไทยมี 8 คำ ได้แก่ นี่ กับ นี่ ใช้บอกระยะใกล้ที่สุด นั้น กับ นั้น ใช้บอกระยะที่ไกลออกไป โน่น กับ โน่น ใช้บอกระยะที่ไกลออกไปอีก และนั่น กับ นั่น ใช้บอกระยะที่ไกลที่สุด อย่างไรก็ตาม อาจจำแนกการใช้คำสรรพนามชี้เฉพาะสำหรับเชื่อมโยงความของสัมพันธสารภาษาไทยตามวิธีใช้ได้ 4 ชุด ได้แก่ คำสรรพนามชี้เฉพาะที่ใช้ตามหลังกริยา ซึ่งใช้ได้ 4 คำ คือ นี่ นั้น โน่น และนั่น คำสรรพนามชี้เฉพาะที่ใช้ขึ้นต้นประโยคและมีคำนามตามมา ซึ่งใช้ได้ 4 คำ คือ นี่ นั้น โน่น และนั่น คำสรรพนามที่ใช้ขึ้นต้นประโยคและมีคำกริยาตามมา ซึ่งใช้ได้ 4 คำ คือ นี่ นั้น โน่น และนั่น และคำสรรพนามที่ต้องใช้ตามหลังคำบุพบทเสมอ ซึ่งใช้ได้ 4 คำ คือ นี่ นั้น โน่น และนั่น (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2555)

3.3 วรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานเขียนประเภทเรื่องเล่าจากประสบการณ์และอุปลักษณ์

งานเขียนประเภทเรื่องเล่าจากประสบการณ์เป็นงานเขียนสารัตถคติประเภทหนึ่งที่ผู้ถ่ายทอดอาจเขียนในลักษณะเรื่องเล่าจากความทรงจำ บันทึกการเดินทาง บันทึกข้อมูลเชิงสังคม ถ่ายทอดประสบการณ์หรือชีวประวัติ ซึ่งแสดงทั้งพรรณนา ความรู้ และข้อมูลจากประสบการณ์ซึ่งมีระดับการใช้ภาษาแบบกึ่งแบบแผน แม้จะเป็นเรื่องราวสาระด้านความรู้ แต่ก็พบว่าผู้เขียนมักใช้กลวิธีทางภาษาเพื่อมิให้งานเขียนเป็นทางการ กระทั่งขาดชีวิตชีวา (โซซิดา มณีใส, 2558) อุปลักษณ์จึงเป็นภาพพจน์ที่มักปรากฏในงานเขียนประเภทเรื่องเล่าจากประสบการณ์เนื่องจากอุปลักษณ์ (metaphor) เป็นภาพพจน์ที่แสดงความเปรียบเทียบระหว่างสิ่ง 2 สิ่งที่มีคุณสมบัติร่วมกันมาเปรียบกันว่าเป็นสิ่งเดียวกัน โดยใช้กริยา เป็น และ คือ มาเป็นคำเชื่อมโยง เช่น การเดินทางคือลมหายใจของนักเขียน (โซซิดา มณีใส, 2558)

4. วิธีดำเนินการวิจัย

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยคัดเลือกงานเขียนประเภทเรื่องเล่าจากประสบการณ์เรื่อง “สิ่งสำคัญของชีวิต” ของนิ่วกลม (นิ่วกลม, 2562) เป็นประชากรเนื่องจากผู้เขียนที่มีผลงานประเภทดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง เป็นที่รู้จักในแวดวงนักอ่าน และเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านในแง่ของการดำเนินชีวิต ผลจากการคัดเลือก พบว่างานเขียนเรื่อง “สิ่งสำคัญของชีวิต” มีคุณสมบัติครบถ้วน จากนั้นผู้วิจัยสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิเคราะห์ โดยไม่ใช้ความน่าจะเป็น (non-probability sampling) แบบเจาะจงกลุ่มตัวอย่าง (purposive sampling) ได้แก่อ้อยคำจากงานเขียนเรื่อง “สิ่งสำคัญของชีวิต” 2 ชุดข้อมูล ได้แก่ การอ้างอิงโดยใช้สรรพนามชี้เฉพาะ และการใช้อุปลักษณ์

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยออกแบบเครื่องมือการวิจัย ซึ่งก็คือ ตารางสำหรับรวบรวมและวิเคราะห์อ้อยคำจากงานเขียนเรื่อง “สิ่งสำคัญของชีวิต” 2 ชุดข้อมูล ได้แก่ การอ้างอิงโดยใช้สรรพนามชี้เฉพาะ และการใช้อุปลักษณ์

4.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การวิเคราะห์ตามแนวคิดที่เหมาะสมกับประชากร คือ งานเขียนเรื่อง “สิ่งสำคัญของชีวิต” ได้แก่ การอ้างอิงโดยใช้สรรพนามชี้เฉพาะ (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2555) และการใช้อุปลักษณ์ (โซซิดา มณีใส, 2558; กาญจนา นาคสกุล, ทรงพรรณ มณีวรรณ, จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และชุมสาย สุวรรณขมภู, 2561) ลงในตาราง แล้วทดลองวิเคราะห์อ้อยคำจากงานเขียนเรื่อง “สิ่งสำคัญของชีวิต” ผลปรากฏว่าใช้ได้โดยไร้อุปสรรค

4.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลทุกถ้อยคำที่ปรากฏคำว่า นุ่ม นอน และนุ่มนวล จากงานเขียนเรื่อง “สิ่งสำคัญของชีวิต” โดยบันทึกไว้ในตารางการรวบรวมข้อมูลที่กำหนดใช้เป็นเครื่องมือการวิจัย เพื่อสะดวกต่อการนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ จึงไม่มีสถิติที่ใช้ ส่วนการวิเคราะห์ ใช้แนวคิด 2 ประเด็น ได้แก่ การอ้างอิงโดยใช้สรพนามชี้เฉพาะ (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2555) และการใช้อุปลักษณ์ (โชติดา มณีใส, 2558; กาญจนา นาคสกุล, ทรงพรรณ มณีวรรณ, จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และชุมสาย สุวรรณชมภู, 2561)

5. ผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย 2 ประเด็น ได้แก่ เพื่อศึกษาการอ้างอิงโดยใช้สรพนามชี้เฉพาะ และอุปลักษณ์ในงานเขียนเรื่อง “สิ่งสำคัญของชีวิต” ของนิวกมล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.1. การอ้างอิงโดยใช้สรพนามชี้เฉพาะในงานเขียนเรื่อง “สิ่งสำคัญของชีวิต” ของนิวกมล

ผู้วิจัยพบการใช้คำสรพนามชี้เฉพาะสำหรับเชื่อมโยงความของสัมพันธ์สารภาษาไทยตามวิธีใช้ได้ 2 ลักษณะ ได้แก่ คำสรพนามที่ใช้ขึ้นต้นประโยคและมีคำกริยาตามมา และคำสรพนามที่ต้องใช้ตามหลังคำบุพบทเสมอ ดังนี้

5.1.1 สรพนามที่ใช้ขึ้นต้นประโยคและมีคำกริยาตามมา

ผู้วิจัยพบการใช้คำสรพนามชี้เฉพาะสำหรับเชื่อมโยงความของสัมพันธ์สารภาษาไทยตามวิธีใช้แบบที่ใช้ขึ้นต้นประโยคและมีคำกริยาตามมาดังปรากฏว่านั่นในตอน อาหาร อากาศ อารมณ์ ออกกำลังกาย ที่ มานิต อุทุมมคุณธรรม ผู้ให้สัมภาษณ์แก่นิวกมล แสดงมุมมองเกี่ยวกับการให้ความสำคัญกับการดูแลสุขภาพด้านการรับประทานอาหาร ดังปรากฏในตัวอย่างที่ 1 ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1

ง่าย ๆ เลย อาหารที่มีประโยชน์ก็กิน อาหารไม่มีประโยชน์ก็ไม่ต้องกิน คุณทำได้ไหม เหล้าเบียร์เป็นประโยชน์ที่ไหน คอเลสเตอรอล ไขมัน น้ำตาลเยอะแยะเป็นประโยชน์ที่ไหน นั่นแสดงว่าคุณไม่รักตัวเอง ... (นิวกมล, 2562)

คำสรพนามชี้เฉพาะ นั่น ดังปรากฏในตัวอย่างที่ 1 ข้างต้น เป็นคำสรพนามชี้เฉพาะที่ใช้ขึ้นต้นประโยคและมีคำกริยาตามมา ซึ่งอ้างอิง (การดื่ม) เหล้าเบียร์เป็นประโยชน์ที่ไหน คอเลสเตอรอล ไขมัน น้ำตาลเยอะแยะเป็นประโยชน์ที่ไหน เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงความในสัมพันธ์สาร

5.1.2 คำสรรพนามที่ต้องใช้ตามหลังคำบุพทเสมอ

ผู้วิจัยพบการใช้คำสรรพนามซึ่งเฉพาะสำหรับเชื่อมโยงความของสัมพันธ์สารภาษาไทยตามวิธีใช้แบบที่ต้องใช้ตามหลังคำบุพทเสมอดังปรากฏคำว่า นั้น ในตอน Easy / Simple / No condition ที่มานิต อดมคุณธรรม ผู้ให้สัมภาษณ์แก่นี้วกลม แสดงมุมมองเกี่ยวกับการให้ความสำคัญเรื่องหน้าตาและภาพลักษณ์ของตนเอง ว่าเขาปล่อยว่าง และแสดงตัวตนโดยเนื้อแท้อย่างจริงใจดังปรากฏในตัวอย่างที่ 2 ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 2

เราห้ามความคิดคนอื่นไม่ได้ แต่เราต้องจับให้ได้ว่าเราจริงใจจริงไหม เพราะบางครั้งความจริงใจก็มีเสแสร้งอยู่ในนั้น ... (นี้วกลม, 2562)

คำสรรพนามซึ่งเฉพาะ นั้น ดังปรากฏในตัวอย่างที่ 2 ข้างต้น เป็นคำสรรพนามซึ่งเฉพาะที่ต้องใช้ตามหลังคำบุพทเสมอ ซึ่งอ้างถึง ความจริงใจ เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงความในสัมพันธ์สาร

5.2 อุปลักษณในงานเขียนเรื่อง “สิ่งสำคัญของชีวิต” ของนี้วกลม

ผู้วิจัยพบอุปลักษณโดยการใชกริยาเชื่อมโยงเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่ง 2 คำ ได้แก่ คำว่า เป็น และคำว่า คือ ดังนี้

5.2.1 อุปลักษณที่ใชกริยา เป็น ในการเปรียบสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่ง

ผู้วิจัยพบอุปลักษณที่ใชกริยา เป็น ในการเปรียบสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่งดังปรากฏคำว่า เป็น ในตอนประกาศาร, แสงสว่างจากผู้มาก่อนที่ นี้วกลม ทาบทาม มานิต อดมคุณธรรม เพื่อให้สัมภาษณ์เรื่องราวอันเป็นแนวทางดำเนินชีวิต ดังปรากฏในตัวอย่างที่ 3 ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 3

ผมเล่าถึงหนังสือ Tuesdays with Morrie ให้คุณมานิตฟัง แล้วขออนุญาตนัดพบเพื่อพูดคุยสัปดาห์ละหนึ่งครั้งเพื่อสกัดทองในเหมืองออกมาเป็นหนังสือเล่มเล็กที่สามารถมอบแนวทางบางอย่างให้กับการดำเนินชีวิตของตนเองและผู้่าน ... (นี้วกลม, 2562)

คำกริยา เป็น โดยทั่วไปเป็นกริยาที่ต้องมีนามวลีทำหน้าที่เป็นหน่วยเติมเต็มตามหลังเสมอ (วิจิตรน ภาณุพงศ์ และอนันต์ เหล่าเลิศวรกุล, 2555ก) แต่คำกริยา เป็นตามบริบทข้างต้น มิได้เป็นเพียงคำกริยาต้องเติมเต็ม แต่ทำหน้าที่แสดงการเปรียบเทียบระหว่างสิ่ง 2 สิ่ง (กาญจนา นาคสกุล ทรงพรรณ มณีวรรณ จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และชุมสาย สุวรรณชมภู, 2561) ได้แก่ ทองในเหมือง กับ หนังสือเล่มเล็กที่สามารถมอบแนวทางบางอย่างให้กับการดำเนินชีวิตของตนเองและผู้่าน

5.2.2 อุปลักษณที่ใชกริยา คือ ในการเปรียบสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่ง

ผู้วิจัยพบอุปลักษณที่ใชกริยา คือ ในการเปรียบสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่งดังปรากฏคำว่า คือ ในตอนพลังแห่งความเรียบง่ายที่ นี้วกลม ทาบทาม มานิต อดมคุณธรรม เพื่อให้สัมภาษณ์เรื่องราวอันเป็นแนวทางดำเนินชีวิต ดังปรากฏในตัวอย่างที่ 4 ต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 4

... ในใจผมเห็นภาพเป็นอาตมที่กระจอกนั่งคุกเข่าลงแล้วขอให้อาจารย์อาวโสรับเป็นศิษย์ ผมรู้ว่าตรงหน้านี้คือขุนตำราแห่งวิชาชีวิต(นิวกลม, 2562)

คำกริยา คือโดยทั่วไปเป็นกริยาที่ต้องมีนามวลีทำหน้าที่เป็นหน่วยเติมเต็มตามหลังเสมอ (วิจิตรนภานุพงศ์ และอนันต์ เหล่าเลิศวรกุล, 2555ก) แต่คำกริยา คือ ตามบริบทข้างต้น มิได้เป็นเพียงคำกริยาต้องเติมเต็ม แต่ทำหน้าที่แสดงการเปรียบเทียบระหว่างสิ่ง 2 สิ่ง (กาญจนา นาคสกุล ทรงพรรณ มณีวรรณ จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และชุมสาย สุวรรณชมภู, 2561) ได้แก่ตรงหน้านี้ กับ ขุนตำราแห่งวิชาชีวิต

6. สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย 2 ประเด็น ได้แก่ เพื่อศึกษาการอ้างถึงโดยการให้สรพนามชี้เฉพาะ และอุปลักษณ์ในงานเขียนเรื่อง “สิ่งสำคัญของชีวิต” ของนิวกลม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

6.1 การอ้างถึงโดยการให้สรพนามชี้เฉพาะในงานเขียนเรื่อง “สิ่งสำคัญของชีวิต” ของนิวกลม

ผู้วิจัยพบว่าการอ้างถึงโดยการให้สรพนามชี้เฉพาะในงานเขียนเรื่อง “สิ่งสำคัญของชีวิต” ของนิวกลม มีวิธีใช้ได้ 2 ลักษณะ ได้แก่ คำสรพนามที่ใช้ขึ้นต้นประโยคและมีคำกริยาตามมา และคำสรพนามที่ต้องใช้ตามหลังคำบุพบทเสมอ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. คำสรพนามที่ใช้ขึ้นต้นประโยคและมีคำกริยาตามมา

1.1 สอง สามปีที่ผ่านมาจึงพบว่าตนเองกับคนรักมีกิจกรรมใหม่ที่ชื่นชอบและจัดสรรเวลาให้ดีขึ้น ทุกทีนั่นคือการขับรถออกนอกเมือง (นิวกลม, 2562)

1.2 นั่นคือวินาทีแรกและห้วงขณะเพียงสั้น ๆ ที่ผมได้พบคุณมานิต อุดมคุณธรรม แต่พลังวะปิ-ชะบี ที่กรุ่นอยู่ภายใน ช่างยั่วใจให้อยากฝึกวิชากับท่านจอมยุทธ์ผู้นี้ยิ่งนัก (นิวกลม, 2562)

1.3 เขาพบว่าชีวิตนั้นมีสิ่งสำคัญเพียงสองสิ่งที่ควรดูแลให้ดี นั่นคือร่างกายและจิตใจ (นิวกลม, 2562)

2. คำสรพนามที่ต้องใช้ตามหลังคำบุพบทเสมอ

2.1 คุณเลิกคิดจะวิ่งเถาะ เพราะสังขารคุณไม่ให้ ทางที่ดีที่สุดคือไปเดินชะตอนนั้นเราคาดหวังว่าเราต้องวิ่งให้ได้ (นิวกลม, 2562)

2.2 ทั้งที่จริงความเป็นไปได้ของชีวิตมันกว้างกว่านั้น เรามีอิสระกว่านั้น (นิวกลม, 2562)

2.3 เพิ่งปั่นจริงจังได้ปีหนึ่งตอนนั้นปั่นไปภูไพล่ง แล้วมีที่ให้เราพัก (นิวกลม, 2562)

ส่วนคำสรพนามชี้เฉพาะที่ใช้ตามหลังกริยา และคำสรพนามชี้เฉพาะที่ใช้ขึ้นต้นประโยคและมีคำนามตามมา ไม่ปรากฏในงานเขียนเรื่องสิ่งสำคัญของชีวิต ด้วยเหตุผลต่อไปนี้

กรณีที่พบคำสรพนามชี้เฉพาะที่ใช้ตามหลังกริยาในงานเขียนเรื่องสิ่งสำคัญของชีวิต เนื่องจากสรพนามชี้เฉพาะเมื่อทำหน้าที่เป็นนามวลีที่เป็นกรรมของกริยามักปรากฏเป็นครั้งแรก จึงไม่อาจอ้างถึงนามวลีที่นำมาก่อนได้ และธรรมชาติของงานเขียนประเภทเรื่องเล่าจากประสบการณ์ของผู้เขียนมักใช้ทำนองการเขียนสื่อภาพที่นิยมพรรณนาสิ่งต่าง ๆ อย่างละเอียดลออ เพื่อผู้อ่านจะได้เห็นภาพขึ้นในใจได้ชัดเจน (โชษิตา มณีใส, 2558)

กรณีที่ไม่พบคำสรรพนามชี้เฉพาะที่ใช้ขึ้นต้นประโยคและมีค่านามตามมาในงานเขียนเรื่องสำคัญของชีวิต เนื่องจากคำสรรพนามเป็นคำที่ใช้แทนค่านาม และทำหน้าที่เป็นส่วนหลักของนามวลีได้เช่นเดียวกับค่านาม (วิจินตน์ ภาณุพงศ์ และอนันต์ เหล่าเลิศวรกุล, 2555) และสำคัญของชีวิตเป็นงานเขียนที่ผู้เขียนมีโอกาสพิจารณาใช้ภาษาให้เป็นไปตามหลักชนิดและหน้าที่ของคำ จึงเลี่ยงการใช้คำสรรพนามซ้อนกับค่านาม

6.2 อุปสรรคในงานเขียนเรื่อง “สิ่งสำคัญของชีวิต” ของนิวกลม

ผู้วิจัยพบว่าอุปสรรคในงานเขียนเรื่อง “สิ่งสำคัญของชีวิต” ของนิวกลม ใช้กริยาเชื่อมโยงเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่ง 2 คำ ได้แก่ คำว่า *เป็น* และคำว่า *คือ*

ตัวอย่างที่ 3 และตัวอย่างที่ 4 ที่นำเสนอในผลการวิจัยข้างต้น ไม่เป็นเพียงอุปสรรคตามการปรากฏกริยา *เป็น* และ *คือ* เท่านั้น แต่พบอุปสรรคโดยการเปรียบเทียบตรง หรืออุปสรรคโดยนัย ซึ่งเป็นการเปรียบเทียบโดยไม่ปรากฏสิ่งที่ต้องการเปรียบเทียบและไม่ปรากฏคำว่า *เป็น* หรือ *คือ* ดังนี้

ตัวอย่างที่ 5

ผมเล่าถึงหนังสือ Tuesdays with Morrie ให้คุณมานิตฟัง แล้วขออนุญาตนัดพบเพื่อพูดคุยสัปดาห์ละหนึ่งครั้งเพื่อสกัดทองในเหมืองออกมาเป็นหนังสือเล่มเล็กที่สามารถมอบแนวทางบางอย่างให้กับการดำเนินชีวิตของตนเองและผู้อ่าน ... (นิวกลม, 2562)

ถ้อยคำ “สกัดทองในเหมือง” ไม่ได้มีความหมายตามรูปคำ แต่หมายถึง การอ่านหนังสือที่ให้ข้อคิดในการดำเนินชีวิตที่ดี หรือการฟังเรื่องเล่าจากประสบการณ์ของผู้ที่มีพฤติกรรมและแนวทางในการดำเนินชีวิตที่ดี เป็นสิ่งที่มีคุณค่า เนื่องจากผู้รับสารสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตและมีส่วนที่จะทำให้ผู้รับสารประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิตได้

ตัวอย่างที่ 6

... ในใจผมเห็นภาพเป็นอาทิตย์กระจ่างนั่งคุกเข่าลงแล้วขอให้อาจารย์อาวุโสรับเป็นศิษย์ ผมรู้ว่าตรงหน้านี่คือชุมตำราแห่งวิชาชีวิต (นิวกลม, 2562)

ถ้อยคำ “อาจารย์อาวุโส” กับ “ศิษย์” ไม่ได้มีความหมายตามรูปคำ แต่หมายถึง มานิต อุดมคุณธรรม ผู้ถ่ายทอดเรื่องราวประสบการณ์การดำเนินชีวิตที่ประสบความสำเร็จ และหมายถึง นิวกลม ผู้สัมภาษณ์ และถ่ายทอดเรื่องราวความสำเร็จของคุณมานิต และถ้อยคำ “ชุมตำราแห่งวิชาชีวิต” หมายถึง มานิต อุดมคุณธรรม ผู้เป็นเจ้าของประสบการณ์ความสำเร็จในการดำเนินชีวิตซึ่งมีคุณค่าต่อผู้รับสาร

อย่างไรก็ตาม ทั้งอุปสรรคที่ปรากฏคำกริยา *เป็น* หรือ *คือ* เพื่อเชื่อมโยงความเปรียบระหว่างของ 2 สิ่ง และอุปสรรคโดยการเปรียบเทียบตรงหรืออุปสรรคโดยนัยล้วนสะท้อนให้เห็นวิธีคิดของผู้ใช้ภาษาในสังคมซึ่งมีประสบการณ์แตกต่างกันผ่านรูปภาพอันเป็นความสามารถของผู้ใช้ภาษา

7. อภิปรายผล

ผู้วิจัยอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย 2 ประเด็น ได้แก่ เพื่อศึกษาการอ้างอิงโดยการใช้สรรพนามชี้เฉพาะ และอุปสรรคในงานเขียนเรื่อง “สิ่งสำคัญของชีวิต” ของนิวกลม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

7.1 การอ้างอิงโดยการใช้สรรพนามชี้เฉพาะในงานเขียนเรื่อง “สิ่งสำคัญของชีวิต” ของนิวกมล

นอกเหนือจากผลการวิเคราะห์การใช้สรรพนามชี้เฉพาะในงานเขียนเรื่อง “สิ่งสำคัญของชีวิต” ของนิวกมลที่พบการใช้สรรพนามชี้เฉพาะ 2 ลักษณะ ได้แก่ คำสรรพนามที่ใช้ขึ้นต้นประโยคและมีคำกริยาตามมา และคำสรรพนามที่ต้องใช้ตามหลังคำบุพบทเสมอ ผู้วิจัยพบข้อค้นพบจากการศึกษาประเด็นการอ้างอิงโดยการใช้สรรพนามชี้เฉพาะในงานเขียนเรื่อง “สิ่งสำคัญของชีวิต” ของนิวกมล คือ พบว่ายังมีคำสรรพนามชี้เฉพาะที่ไม่ปรากฏตามแนวคิดเรื่องคำสรรพนามชี้เฉพาะ (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2555) อีก 8 ลักษณะ ดังนี้

1. คำสรรพนามชี้เฉพาะที่ใช้ตามหลังคำวิเศษณ์สามัญ เช่น หน้าที่เรามีแค่นี้ (นิวกมล, 2562)
2. คำสรรพนามชี้เฉพาะที่ใช้ตามหลังคำบุพบท เช่น แต่ถ้าสูงจากนั้นมันต้องเป็นความละเอียดแล้ว (นิวกมล, 2562)
3. คำสรรพนามชี้เฉพาะที่ใช้ตามหลังคำลักษณนามและคำบอกลำดับ เช่น นีตัวที่หนึ่ง (นิวกมล, 2562)
4. คำสรรพนามชี้เฉพาะที่ใช้ตามหลังคำลักษณนามและคำวิเศษณ์สามัญ เช่น ตัวเองนี่แหละที่จะทำให้ใจเขว (นิวกมล, 2562)
5. สรรพนามชี้เฉพาะที่ใช้ขึ้นต้นประโยคและมีคำปฏิเสธข้อความตามมา เช่น นี่ไม่อันตรายนะ (นิวกมล, 2562)
6. คำสรรพนามชี้เฉพาะที่ใช้ขึ้นต้นประโยคและมีคำบุรุษสรรพนามตามมา เช่น แต่มีไรทำแบบส่วนตัวก็เลยทำได้ (นิวกมล, 2562)
7. คำสรรพนามชี้เฉพาะที่ใช้ขึ้นต้นประโยคและมีคำวิเศษณ์สามัญตามมา เช่น นี่เองแรงดึงดูดแห่งผู้ที่มีลักษณะแห่งวะบิ-ชะบิ (นิวกมล, 2562)
8. คำสรรพนามชี้เฉพาะที่ใช้ขึ้นต้นประโยคและมีคำวิเศษณ์แสดงคำถามตามมา เช่น นี่หรือคนที่เคยป่วยเป็นโรคสโตรกจนเกือบเป็นอัมพาต (นิวกมล, 2562)

อย่างไรก็ตาม การใช้สรรพนามชี้เฉพาะลักษณะใดก็ตาม ล้วนเป็นกลไกในการเชื่อมโยงความ (Cohesive Device) ที่เป็นการใช้รูปแทน (แทนนามวลี กริยาวลี หรือประโยคที่มาข้างหน้า) ซึ่งไม่จำเป็นต้องเชื่อมความด้วยคำสันธานเสมอไป อย่างที่ผู้ใช้ภาษาทั่วไปมักรู้จัก (สมเกียรติ เสงวนกิจวณิช, 2547)

นอกจากนี้ยังพบว่า คำสรรพนามชี้เฉพาะในงานเขียนเรื่อง “สิ่งสำคัญของชีวิต” ของนิวกมล ไม่ได้มีความหมายหรือหน้าที่บอกระยะใกล้ไกล แต่ใช้แทนคำนาม หรือเป็นส่วนหลักของนามวลีเท่านั้น

ผลจากการศึกษาประเด็นการอ้างอิงโดยการใช้สรรพนามชี้เฉพาะในงานเขียนเรื่อง “สิ่งสำคัญของชีวิต” ของนิวกมลข้างต้น แสดงให้เห็นว่าการอ้างอิงเป็นการเชื่อมโยงความ (Cohesion) อันเป็นคุณสมบัติที่ทำให้การสื่อสารระหว่างนักเขียนกับผู้อ่านเกิดประสิทธิภาพ เนื่องจากการสื่อสารจำเป็นต้องใช้ภาษาระดับสัมพันธ์สารซึ่งประกอบด้วยประโยคหลายประโยค (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2555) การใช้สรรพนามชี้เฉพาะจัดเป็นการใช้รูปแทนอันมีส่วนช่วยเชื่อมโยงความ หรือเชื่อมประโยคเข้ากับประโยคก่อนหน้าได้โดยไม่ต้องใช้คำสันธานเสมอไป นอกจากนี้ การใช้คำศัพท์ซ้ำเดิมนำมาสู่ผู้อ่านด้านความรู้สึก กล่าวคือการใช้คำซ้ำเดิมนำมาสู่ความเย็นเยือก ไม่น่าอ่าน (สมเกียรติ เสงวนกิจวณิช, 2547)

7.2 อุปลักษณในงานเขียนเรื่อง “สิ่งสำคัญของชีวิต” ของนิวกมล

นอกเหนือจากผลการวิเคราะห์อุปลักษณในงานเขียนเรื่อง “สิ่งสำคัญของชีวิต” ของนิวกมลที่พบว่า ใช้กริยาเชื่อมโยงเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่ง 2 คำ ได้แก่ คำว่า *เป็น* และคำว่า *คือ* ผู้วิจัยพบว่าอุปลักษณในงานเขียนเรื่อง “สิ่งสำคัญของชีวิต” ของนิวกมล ใช้กริยาเชื่อมโยงเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่งแบบมีคู่เปรียบด้วย เช่น ในบทส่งท้าย ที่นิวกมลอ้างถึงถ้อยคำของ จอร์จ สันตยานะ นักปรัชญาและนักเขียนชาวอเมริกันเชื้อสายสเปน ที่ว่า “ชายหนุ่มที่ไม่เคยร้องไห้ย่อมเป็นคนอำมหิต และผู้สูงวัยที่ไม่หัวเราะย่อมเป็นคนโง่เขลา” (นิวกมล, 2562)

อุปลักษณอีกแบบหนึ่งที่พบบ่อยในงานเขียนเรื่อง “สิ่งสำคัญของชีวิต” ของนิวกมล คือ การนำเสนออุปลักษณในรูปแบบวลีแบบเปรียบเทียบหรืออุปลักษณโดยนัยมากกว่า 1 คำ ซึ่งแต่ละคำมีหน้าที่ประกอบความหมายรวมที่ผู้อ่านต้องวิเคราะห์ความหมายก่อนจึงจะตีความได้ (โซษิตา มณีส, 2558) เช่น ประตูลัง (นิวกมล, 2562) เนื้อแท้ (นิวกมล, 2562) และกระจกเงาบานเก่า (นิวกมล, 2562)

คำว่า ประตูลัง หมายถึง การอ้างเหตุผลเพื่อเลียงอุปสรรค โดยเปรียบ ประตู กับทัศนคติที่สร้างเงื่อนไขหรือวิธีเลียงที่จะไม่กระทำการบางอย่าง คำว่า ลัง โดยนัยสื่อถึง ที่ลับตาคนสำหรับหลบหลีกสถานการณ์ไม่พึงประสงค์ออกไปได้

คำว่า เนื้อแท้ หมายถึง การแสดงตัวตนที่แท้จริงโดยปราศจากการเสแสร้งแก้งทำ เปรียบปมด้อยในอดีตที่ห่อหุ้มให้บุคคลแสดงตัวตนผ่านพฤติกรรมและบุคลิกที่กำหนดขึ้นเป็นเปลือกที่ห่อหุ้มตัวตนที่แท้จริงไว้

คำว่า กระจกเงาบานเก่า หมายถึง สภาพชีวิตก่อนที่จะประสบความสำเร็จด้านการดำเนินชีวิต โดยเปรียบกระจกเป็นอุปกรณ์สะท้อนภาพในอดีต อันมีเรื่องราวแห่งความหมายอยู่ในนั้น

อุปลักษณไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบใดที่ผู้เขียนถ่ายทอดโดยบันทึกเป็นงานเขียนประเภทเรื่องเล่าจากประสบการณ์เรื่อง “สิ่งสำคัญของชีวิต” มีพลังในการสื่อความหมายได้ดี ผู้อ่านเข้าถึงนัยแห่งความหมายจึงกระทบใจอย่างยิ่ง

ผลจากการศึกษาประเด็นอุปลักษณในงานเขียนเรื่อง “สิ่งสำคัญของชีวิต” ของนิวกมลข้างต้นแสดงให้เห็นว่าอุปลักษณเป็นความเปรียบอันเกิดจากประสบการณ์มนุษย์ ไม่ว่าจะเกี่ยวเนื่องกับสิ่งแวดล้อมร่างกาย ประสาทสัมผัส สังคม และวัฒนธรรม (ณรงค์กรรณ รอดทรัพย์ อัญชลี วงศ์วัฒนา และพัชรินทร์ อนันต์ศิริวัฒน์, 2560) ผู้อ่านงานเขียนเรื่อง “สิ่งสำคัญของชีวิต” ของนิวกมล ในฐานะมนุษย์ จึงเข้าถึงอารมณ์ความรู้สึกของผู้เขียนผ่านถ้อยคำที่สะท้อนความเปรียบออกมาได้อย่างลึกซึ้ง

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

8.1.1 ผลการวิจัยประเด็นการอ้างถึงโดยการใช้สรรพนามชี้เฉพาะในงานเขียนเรื่อง “สิ่งสำคัญของชีวิต” ของนิวกมล เป็นแนวทางสำหรับผู้สนใจทั้งในด้านการศึกษารวบรวมถึงผู้ที่เป็นักอ่าน และผู้ที่เป็นักเขียนเนื่องจากการอ้างถึงโดยการใช้สรรพนามชี้เฉพาะเป็นการเชื่อมโยงความที่ก่อให้เกิดสัมพันธสารได้มากกว่าเพียงการใช้คำสันธานที่มักเข้าไ้กัน

8.1.2 ผลการวิจัยประเด็นอุปลักษณะในงานเขียนเรื่อง “สิ่งสำคัญของชีวิต” ของนิวกมล เป็นแนวทางสำหรับผู้สนใจทั้งในด้านการศึกษารวมถึงผู้ที่เป็นนักอ่าน และผู้ที่เป็นนักเขียนเนื่องจากแสดงให้เห็นว่าอุปลักษณะมีหลากหลายรูปแบบ และไม่ได้เป็นเพียงรูปภาพ แต่สะท้อนให้เห็นระบบความคิด รวมถึงโลกทัศน์ของสังคมได้

8.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

8.2.1 ควรศึกษาทั้งประเด็นการอ้างอิงโดยใช้สรรพนามชี้เฉพาะและอุปลักษณะในงานเขียนประเภทอื่น ๆ เพื่อให้เห็นลักษณะการใช้ภาษาตามวิภาษที่แตกต่างกัน

8.2.2 ควรศึกษาการอ้างอิงที่ทำให้เกิดการเชื่อมโยงความสัมพันธ์สารวิธอื่น ๆ ร่วมด้วย ทั้งการละ การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ และการใช้คำศัพท์

8.2.3 ควรศึกษาการอ้างอิงที่ใช้เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ด้วยวิธีอื่น ๆ ร่วมด้วย ทั้งการซ้ำนามวลีเดิม การใช้บุรุษสรรพนาม การใช้คำบอกกำหนดชี้เฉพาะ การใช้คำที่เกี่ยวกับจำนวน การใช้ตัวบ่งบอก การใช้คำแทนที่ และการใช้คำเปรียบเทียบกับมากน้อย

8.2.4 ควรศึกษาอุปลักษณะลักษณะอื่น ๆ ร่วมด้วย ทั้งอุปลักษณะโดยการเปรียบเทียบหรืออุปลักษณะโดยนัย อุปลักษณะโดยการเปรียบเทียบหรืออุปลักษณะโดยนัยแบบมีคู่เปรียบ และอุปลักษณะที่สร้างสรรค์ขึ้นใหม่แบบวลีที่ประกอบด้วยอุปลักษณะโดยการเปรียบเทียบหรืออุปลักษณะโดยนัยมากกว่า 1 คำ

9. เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา นาคสกุล, ทรงพรรณ มณีวรรณ, จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และชุมสาย สุวรรณชมภู. (2561). ประเภท โวหาร และการใช้ภาษาในงานเขียน. ใน กาญจนา นาคสกุล และคณะ (บ.ก.). *บรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม 5: กระบวนการคิดและการเขียนร้อยแก้ว*. กรุงเทพฯ: สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
- ชนกพร อังศุวิริยะ. (2559). การอ้างอิงที่ปรากฏในหนังสือหลักราชการพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว. *วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. 24(44) : 195-217.
- โซษิตา มณีโส. (2558). *การใช้ภาษาไทยเพื่อประสิทธิผล* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ณรงค์กรณ รอดทรัพย์, อัญชลี วงศ์วัฒนา และพัชรินทร์ อนันต์ศิริวัฒน์. (2560). อุปลักษณะเกี่ยวกับอารมณ์กลัวในรวมเรื่องสั้นและรายการโทรทัศน์ภาษาไทย. *วารสารอารยธรรมศึกษา โขง-สาละวิน*. 8(2) : 85-107.
- นิวกมล. (2562). *สิ่งสำคัญของชีวิต*. (พิมพ์ครั้งที่ 13). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ Koob.

- วิจินต์ ภาณุพงศ์ และอนันต์ เหล่าเลิศวรกุล. (2555ก). ชนิดของคำ. ใน วิจินต์ ภาณุพงศ์ และคณะ (บ.ก.), *บรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม 3: ชนิดของคำ วลี ประโยค และสัมพันธสาร*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2555ข). วลี. ใน วิจินต์ ภาณุพงศ์ และคณะ (บ.ก.), *บรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม 3: ชนิดของคำ วลี ประโยค และสัมพันธสาร*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- ศิริดา ทองกลัด และพัชรินทร์ อนันต์ศิริวัฒน์. (2559). แนวคิดในสารคดีท่องเที่ยวเรื่อง “ความฝันที่มันสุดท้าย” ของนิวกุลม, *วารสารวิถีสังคมมนุษย์*. 4(2) : 278-295.
- สมเกียรติ เขวงกิจวินิช. (2547). การเชื่อมประโยคในเรียงความภาษาญี่ปุ่นของผู้ศึกษาภาษาญี่ปุ่นชาวไทย. *วารสารศิลปศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*. 4(1) : 48-67.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2555). สัมพันธสาร. ใน วิจินต์ ภาณุพงศ์ และคณะ (บ.ก.), *บรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม 3 : ชนิดของคำ วลี ประโยค และสัมพันธสาร*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.